

25-GODIŠNJICA RADA HISTORIJSKOG ARHIVA U SISKU. Svečanom sjednicom Savjeta i Zbora radnika Historijskog arhiva u Sisku, koja je održana 25. studenog 1987. godine pod pokroviteljstvom Skupštine općine Sisak, obilježena je 25-godišnjica postojanja ovog arhiva.

O radu i razvojnom putu Historijskog arhiva u Sisku od početka njegova djelovanja, kada je Arhiv imao svega tri zaposlena, do danas, kada ima ukupno 12 zaposlenih, podnio je kratak izvještaj direktor Arhiva, prof. Bartol Biličić. Osim rezultata rada spomenuo je i probleme s kojima se Arhiv susretao tokom svoga djelovanja. Pored svima poznatih financijskih poteškoća kao jedan od najvećih problema Historijskog arhiva u Sisku ističe se skućenost prostora. S tim problemom ova je ustanova suočena od prvih dana svoga postojanja, a on je privremeno riješen 1966. godine kada je arhivu dodijeljena na trajno korištenje zgrada u Sisku, a u Petrinji dogovorom Skupštine općine Petrinja i arhiva osnovan Sabirni arhivski centar. Velika količina preuzete građe te povećanje broja zaposlenih dovelo je do toga da je problem skućenosti prostora danas postao akutan. Spomenuto je da se u spremištima Historijskog arhiva u Sisku čuva građa pretežno socijalističkog perioda, ukupno oko 500 fondova i zbirki sa 1.450 d/m.

Nakon izvještaja o radu skup je u ime pokrovitelja Skupštine općine Sisak pozdravio predsjednik Josip Mađerić i održao kratak govor s osvrtom na Savjetovanje arhivskih radnika Hrvatske, održano prošlog mjeseca u Sisku, pri tom naglasivši važnost arhivske djelatnosti, kako za sadašnje, tako i za buduće generacije.

Zatim je pročitano pismo predsjednika Arhivskog savjeta Hrvatske Franje Biljana koji nije mogao prisustvovati svečanosti. U svom pismu on ističe značaj pravilnog interpretiranja povijesnih činjenica te bržeg razvitka, kako svih arhiva, tako i Historijskog arhiva u Sisku, »— kao mjesta čuvanja, sređivanja, obrade, izdavanja i prezentiranja izvora za historiju ove stare i osobito buntovne regije, te naročito njezina revolucionarnog radničkog pokreta«.

Isto tako, pozdrave skupu i čestitek slavljenu uputio je u ime Zavoda za hrvatsku povijest dr Ivan Kampuš.

Svečanosti ovoga skupa doprinijelo je predstavljanje dviju knjiga i to zbornika građe »Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII stoljeću« koja je izašla 1985. godine, a Historijski arhiv u Sisku bio je suizdavač, te monografije »Bune i otpori«, čijem je izdavanju također doprinijeo ovaj Arhiv. Nakon prigodne riječi priređivača ovih knjiga, prof. dr Josipa Adamčeka te direktora Arhiva Hrvatske Petra Strčića, knjige je promovirao član Savjeta federacije drug Mika Špiljak.

Odlukom Zbora radnika arhiva knjige su dodijeljene skupštinama općina na području arhiva, SIZ-u kulture Sisak, svim arhivima u SRH i drugima. (NELA FRANIĆ)

Najprije da se ispričam što nisam mogao osobno pozdraviti ovaj cijenjeni skup. Samo teška nesreća koja me je sklonila u krevet i u bolnicu utjecala je da nisam mogao ostvariti svoje obećanje dano direktoru Historijskog arhiva u Sisku drugu prof. Bartolu Biličiću da i osobno pozdravim ovaj cijenjeni skup.

Ponajprije, u ime Arhivskog savjeta Hrvatske kojemu imam čast stajati na čelu, čestitam Historijskom arhivu Sisak 25 godina osnivanja i rada. Za

jedan arhiv to je relativno kratak period života i djelatnosti, ali ima veoma veliko značenje jer je to vrijeme udaranja temelja za budući kompleksni arhiv.

Čestitam autoru, sveučilišnom profesoru i izvanrednom članu JAZU doktoru Josipu Adamčeku, zatim izdavačima, na ovome izvanredno uspjelom izdanju, u čijem je objavljivanju ne malu ulogu imao i naš slavjenik — Historijski arhiv u Sisku.

Nama je naročito stalo do što pravilnijega interpretiranja povijesnih činjenica i povijesne građe te bržeg razvitka svih pa tako i našega arhiva — kao mjesta čuvanja, sređivanja, obrade, izdavanja i prezentiranja izvora za historiju ove stare i osobito buntovne regije, te — naročito — njezina revolucionarnoga radničkog pokreta, što je značajno za historiju cijele Hrvatske, odnosno Jugoslavije, i stare i suvremene. Svojim prvim partizanskim odredom u Jugoslaviji ova regija bila je praktički stjegonoša naše NOB-e, toga temeljnog kamena naše socijalističke revolucije koja još uvijek teče.

Živimo u vrijeme kad novim krupnim koracima moramo krenuti dalje, kad nije prilika za dugotrajno svečarenje, već za novi stvaralački rad. Stoga mi arhivisti SR Hrvatske, kao i oni u drugim našim socijalističkim republikama i socijalističkim autonomnim pokrajinama, moramo izaći iz svoga tradicionalnog djelovanja, odnosno klasičnoga arhivskog mira i zatišja, moramo široko, otvoreno i demokratski stupiti u javnost, ne samo traženjem potrebnih financijskih sredstava za redovnu i drugu aktivnost, nego i svim svojim svestranim akcijama djelovati da se u SR Hrvatskoj provede naš Zakon o arhivskoj građi i arhivima, i to u svim njegovim aspektima.

Javna kritika vlastitog rada i iznošenje u javnost svih ljudi i institucija koje ne poštuju Zakon, naročito onih koji privatiziraju ili čak i uništavaju arhivsku građu, treba da postane pravilo našega ponašanja.

Arhiv više nije azil i periferija društvenog zbivanja, nego bitan dio naše fronte na naučnom i ideološkom političkom planu.

Zato i vi, slaveći svoj srebrni jubilej i izlazak ovoga važnog izdanja, preuzimate na sebe veliku odgovornost da, preispitujući prijedeni put, krenete u dalje akcije čiji će rezultati biti jedino mjerilo vaše vrijednosti.

Na tome putu želim vam mnogo uspjeha i zaista veoma žalim što zbog nesretnog slučaja ne mogu prisustvovati vašoj svečanosti i osobno vam čestitati. Želim vam sve najbolje«. (FRANJO BILJAN).

40-GODIŠNJICA RADA HISTORIJSKOG ARHIVA U OSIJEKU. Dana 17. studenoga 1987. godine navršilo se četrdeset godina od osnutka i neprekinutog djelovanja Historijskog arhiva u Osijeku. U proteklih četrdeset godina Arhiv je radio na prikupljanju, stručnoj obradi i prezentaciji arhivskog kulturnog blaga s područja svoje nadležnosti.

Počeo je kao ispostava-spremište Državnog arhiva u Zagrebu — za područje Osijeka i okolice. Ubrzo je, zahvaljujući dr. Kamilu Firingeru osnivaču i dugogodišnjem radniku ovog Arhiva, svoju djelatnost proširio na područje većeg dijela Slavonije i Baranje. Spašavajući arhivsku građu istovremeno je radio na osiguranju preduvjeta za samostalno i stručno djelovanje te na svom organizacionom ustrojstvu.

Danas je to arhivska ustanova općeg tipa. Područje stvarne i teritorijalne nadležnosti Arhiva je teritorij koji pokrivaju dvanaest slavonsko-ba-